

UZASADNIENIE

W pozwie, który wpłynął do Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 13 października 2015r. powodowie G. K. (1) i D. K. (1) wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) we Francji, reprezentowanego przez oddział zagranicznego przedsiębiorcy (...) Spółkę Akcyjną Oddział w Polsce z siedzibą w W.:

- na rzecz powódki G. K. (1) kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku ze śmiercią matki wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty,

- na rzecz powoda D. K. (1) kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku ze śmiercią matki wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty oraz kwoty 6.800 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2015 r. do dnia zapłaty.

Ponadto powodowie wnieśli o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że w dniu 13 września 2014r. w miejscowości G. przy ul. (...), miał miejsce wypadek drogowy, w wyniku którego śmierć poniosła K. K. - matka powodów.

Kierujący pojazdem marki V., nr rej. (...) S. A. (1), potracił poruszając się o kulach inwalidzkich K. K.. Zmarła ona na skutek powstałych w wyniku potrącenia obrażeń wielonarządowych.

Pojazd, którym poruszał się sprawca, był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A.

Powodowie wskazali, iż śmierć matki spowodowała nieodwracalne zmiany w ich życiu. Stanowili bardzo szczęśliwą i kochającą się rodzinę. K. K. z powodu wieku i ograniczonej sprawności ruchowej wymagała pomocy przy wykonywaniu cięższych czynności dnia codziennego oraz dojazdach do lekarzy. Powodowie od długiego czasu opiekowali się nią na zmianę. Byli bardzo emocjonalnie związani z matką, spędzali z nią dużo czasu, nadal przeżywają jej śmierć.

Powód D. K. (1) związku ze śmiercią matki poniósł wydatki związane z jej pochówkiem w kwocie 9.970 zł, przy czym pozwany wypłacił mu z tego tytułu kwotę 3.170 zł.

Powodowie zgłosili szkodę pozwanemu pismem z dnia 29 grudnia 2014 r. Pismem z dnia 28 maja 2015 r. pozwany przyznał im świadczenie, na rzecz G. K. (1) w kwocie 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę oraz na rzecz D. K. (1) w kwocie 18.170 zł tytułem zadośćuczynienia i kosztów pogrzebu. Jednocześnie pozwany przyjął przyczynienie pokrzywdzonej w 50 %. Tym samym kwoty wypłacone powodom kwoty wyniosły odpowiednio 7.500 zł i 9.085 zł.

(pozew k. 2-5)

Odpis pozwu został doręczony stronie pozwanej w dniu 4 grudnia 2015r.

(elektroniczne potwierdzenie odbioru k. 45)

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 grudnia 2015r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany, jako ubezpieczyciel posiadacza pojazdu marki V. o nr rej. (...) w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, nie kwestionował co do zasady swojej odpowiedzialności gwarancyjnej za skutki przedmiotowego wypadku. Podniósł jednak zarzut przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody oraz zakwestionował wysokość dochodzonych przez powodów na podstawie art. 446 § 4 k.c. roszczeń.

Wskazał, iż w trakcie przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego przyznał na rzecz powodów tytułem zadośćuczynienia kwotę po 15.000 zł oraz nadto na rzecz M. K. (1) 3.170,00 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu. Przyznane na rzecz powodów z w/w tytułów kwoty zostały pomniejszone o stopień przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody, który w ocenie strony pozwanej wynosi 50%. Ponadto pozwany dodał, iż po dacie doręczenia pozwu uznał za zasadny zwrot wydatków udokumentowanych rachunkiem nr (...) oraz kosztów opłacenia organisty i księdza, tym samym łączna kwota z tego tytułu przyznana na rzecz powoda D. K. (1) wyniosła 2.200 zł, po pomniejszeniu tej kwoty o przyjęty stopień przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody, pozwana wypłaciła powodowi 1.100 zł, w pozostałym zakresie zakwestionował zasadność roszczenia o zwrot kosztów pogrzebu, w tym w zakresie żądania zwrotu 3.000 zł z tytułu zakupu odzieży żałobnej.

(odpowiedź na pozew k. 46-50)

Pismem procesowym z dnia 24 lutego 2016r., strona powodowa wobec dokonania przez pozwanego na rzecz powoda D. K. (1) wypłaty kwoty 1.100 zł tytułem refundacji kosztów związanych z pogrzebem na podstawie rachunku nr (...) oraz kosztów opłacenia organisty i księdza, w tym zakresie – z uwagi na zaspokojenie roszczenia – cofnęła powództwo.

(pismo procesowe k. 452)

Na rozprawie w dniu 8 lutego 2017r. strona powodowa wskazała, że wnosi o zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 31.12.2015 r. i odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1.01.2016 r. do dnia zapłaty. Zakwestionowała przyczynienie się zmarłej do powstania szkody.

(stanowisko strony powodowej, protokół rozprawy z dnia 08.02.2017 k. 578v., adnotacja-01:05:20)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 września 2014r. w G. S. A. (1) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując samochodem marki V. (...) nr rej. (...) jadąc z nadmierną prędkością, w wyniku czego utracił możliwość panowania nad pojazdem w sposób umożliwiający zatrzymanie przed pojawiającą się przeszkodą, potrącił przekraczającą nieprawidłowo jezdnię pieszą K. K., która weszła na jezdnię bez zachowania szczególnej ostrożności, czym nieumyślnie spowodował u nie obrażenia ciała w postaci urazu wielonarządowego, w szczególności klatki piersiowej z obustronną odma opłucnową, w konsekwencji których nastąpił zgon.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy w Zgierzu prawomocnym wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2016r., uznał S. A. (1) za winnego popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 2 kk. i za to na podstawie powołanego przepisu wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres jednego roku próby, nadto wymierzył grzywnę oraz zobowiązał go do wzięcia udziału w szkoleniu z zakresu przyczyn wypadków drogowych.

(wyrok Sądu Rejonowego w Zgierzu, k. 281-282 załączonych akt sprawy II K 290/15)

S. A. (1) kierując samochodem V. (...) o nr rej. (...)jechał ulicą (...) od strony drogi krajowej nr (...) w kierunku rynku miasta. W obu kierunkach jechały samochody. Ponieważ przy lewej krawędzi jezdni zaparkowane były samochody, pojazdy nadjeżdżające z kierunku przeciwnego do V. (...), omijając zaparkowane pojazdy, jechały przy osi jezdni. Na wysokości posesji nr (...) z lewej strony ulicy, z pomiędzy zaparkowanych samochodów wyszła piesza K. K.. Kierujący samochodem V. (...) S. A. (1) nie widział pieszej, zanim ta weszła na jezdnię. Podjął manewry obronne – hamowanie i zmianę kierunku jazdy –jednak nie zdołał uniknąć zderzenia z pieszą.

W czasie przedmiotowego zdarzenia warunki atmosferyczne były dobre, nie występowały żadne zjawiska atmosferyczne utrudniające jazdę ani widoczność. Było znaczne natężenie ruchu. W miejscu zdarzenia obowiązywało ograniczenie prędkości do 40 km/h.

(opinia biegłego w zakresie ekspertyz wypadków drogowych W. W., k. 523-543, ustna opinia uzupełniająca, protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 575v.-576, adnotacja 00:03:58 – 00:23:07, zeznania świadka S. A., protokół rozprawy z dnia 15.02.2016r., k. 447v.-448, adnotacja 00:04:18 – 00:11:57)

Pojazd poruszał się prędkością w granicach 68,5 do 70 km/h. Przed samochodem V. (...) jechał samochód typu bus, z przeciwnej strony jechał samochód M.. Przy lewej krawędzi jezdni stały zaparkowane samochody. Samochód M. nie ograniczał kierowcy samochodu V. (...) widoczności miejsca, gdzie piesza wyszła z pomiędzy zaparkowanych samochodów. K. K. przechodziła poza przejściem dla pieszych. Odległość od przejścia była mniejsza niż 100 m. Piesza mogła się nie spodziewać, że samochód jedzie tak szybko.

K. K., poruszająca się przy pomocy kul łokciowych rozpoczęła przechodzenie przez jezdnię ze strony lewej (patrzac od strony nadjeżdżającego samochodu V. (...)) wchodząc na jezdnię pomiędzy zaparkowanymi przy krawężniku samochodami. W chwili, kiedy piesza wyszła z pomiędzy zaparkowanych samochodów i była widoczna dla kierowcy samochodu V. (...), samochód ten był oddalony o 144 do 152 m od miejsca, w którym doszło do kolizji. Kierowca samochodu V. (...) rozpoczął działania obronne w odległości ok. 30 – 31 m przed miejscem, w którym nastąpiło zderzenie z pieszą. W pierwszej fazie jego działanie obronne polegało na silnym hamowaniu, następnie kierowca wykonał gwałtowny skręt w lewo – wciąż hamując. Jednak, pomimo podjętych działań, doszło do zderzenia z pieszą. K. K. została uderzona przednią częścią nadwozia po prawej stronie wzdłużnej osi symetrii pojazdu. Samochód zatrzymał się ok. 15 m za miejscem zderzenia z pieszą. Odległość od pasa zieleni, w kierunku którego szła K. K. wynosiła ok. 1,60 m.

Kierujący pojazdem mógł uniknąć wypadku, gdyby zachował należytą uwagę i dopuszczalną prędkość w miejscu zdarzenia. Kierujący mógł uniknąć zderzenia z pieszą, gdyby jechał z prędkością dopuszczalną w miejscu zdarzenia lub nawet przekraczając tę prędkość o 10 km/h (czyli o 25%).

Niepełnosprawność pieszej kierowca mógł ocenić, gdy mógł ją dostrzec, a miał taką możliwość z dużej odległości, nie mniej niż 70 m. W zaistniałej sytuacji wskazana odległość była wystarczająca, by podjąć manewr skutecznego hamowania. Kierujący samochodem V. (...) potrzebował 30 m, by zatrzymać pojazd. Poruszający się pojazdem V. (...) niezależnie od tego, czy piesza poruszała się o kulach, czy nie, miał możliwość podjęcia manewru hamowania.

Miejsce, w którym doszło do wypadku jest miejscem, w którym należy zachować szczególną ostrożność - są tam zaparkowane pojazdy po obu stronach drogi, poruszają się dwa sznury samochodów. S. A. (1) nie miał ograniczonej widoczności. Gdyby jechał z prędkością dopuszczalną, nie musiałby dostosować techniki jazdy do szczególnych warunków pieszej. Zachowując należytą prędkość uniknąłby jej potrącenia.

(opinia biegłego w zakresie ekspertyz wypadków drogowych W. W., k. 523-543, ustna opinia uzupełniająca, protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 575v.-576, adnotacja 00:03:58 – 00:23:07)

K. K. była matką bliźniaków - D. K. (1) i G. K. (1). Nie miała innych dzieci. W chwili śmierci miała 79 lat, zmarła w dniu 13 września 2014r. na miejscu wypadku.

(odpisy aktów stanu cywilnego, k. 14, 17, zeznania powódki G. K., protokół rozprawy dnia 08.02.2017r., k. 576-577, adnotacja – 00:33:12, zeznania powoda D. K., protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 577, adnotacja 00:54:28)

Była dobrą i ciepłą osobą. Interesowała się sprawami członków rodziny. Kiedy stan zdrowia jej na to pozwalał, organizowała spotkania rodzinne. Z czasem cała rodzina zaczęła spędzać święta u powoda D. K. (1). Członkowie rodziny pozostawali w pozytywnych relacjach, wzajemnie siebie szanowali.

K. K. chorowała na nadciśnienie, miała problemy ze wzrokiem oraz zwyrodnienie kręgosłupa w odcinku szyjnym spowodowane pracą zawodową. Od kilku lat, z uwagi na zwyrodnienie kręgosłupa, poruszała się przy pomocy kul. Nie miała problemów z nogami. Przy pomocy kul poruszała się sprawnie. W domu czasami z nich nie korzystała. Zdarzało

się, że przygotowywała posiłki dla powodów. Sama robiła drobne zakupy. Nie mogła dźwigać, dlatego przy cięższych zakupach pomagała jej córka lub syn.

Była wdową od ponad 20 lat. Posiadała mieszkanie w bloku w G.. Utrzymywała się z emerytury, była samodzielna ekonomicznie.

Powodowie byli bardzo związani z matką, mieli z nią częsty kontakt. Poświęcali jej dużo uwagi, opiekowali się nią. Stanowili dla siebie nawzajem wsparcie.

(zeznania powódki G. K., protokół rozprawy dnia 08.02.2017r., k. 576-577, adnotacja – 00:32:06-00:33:12, 00:47:13, zeznania świadka M. K., protokół rozprawy z dnia 15.02.2016r, k. 448-449, adnotacja 00:20:39-00:36:21)

Powódka G. K. (1) w chwili śmierci matki miała 52 lata.

Była tedy i jest nadal osobą samotną i bezdzietną. Pozostawała w serdecznych, bardzo bliskich relacjach z matką. Zmarła była dla niej najbliższą osobą. Mieszkały w odległości około 7 km od siebie. Widywały się nawet codziennie. Gdy zachodziła potrzeba udzielenia matce pomocy w większym zakresie, powódka się nią opiekowała, przyjeżdżała do niej po pracy. W każdą niedzielę przyjeżdżała i zawoziła matkę do kościoła (jeżeli nie mogła, zastępował ją brat). Następnie razem szykowały i spożywały obiad. Jednak często się zdarzało, że na niedzielny obiad powód wraz z żoną zapraszali do siebie. W soboty jeździły na wspólne zakupy. Także dzień poprzedzający wypadek spędziły wspólnie na zakupach oraz w odwiedzinach u powoda. G. K. (1) pozostawała z matką w stałym kontakcie telefonicznym. Rozmawiały kilka razy dziennie, powódka chciała mieć pewność, czy u matki wszystko w porządku.

G. K. (1) widziała matkę na miejscu wypadku, nie mogła opanować emocji i płaczu. Doznała szoku. Po tym zdarzeniu stała się płacziwa. Nadal nie może spokojnie rozmawiać na tematy związane z utratą matki. Nie była w jej mieszkaniu od czasu przedmiotowego wypadku.

Kiedy zmarła K. K., powódka znajdowała się w trudnym momencie życia, właśnie straciła pracę. Otrzymywała wsparcie od matki, którą ją pocieszała i przekonywała, że razem dadzą sobie radę.

Po śmierci matki, powódka bardzo się zmieniła. Zaczęła unikać kontaktu z ludźmi, przyjaciółmi, stała się nerwowa i wybuchowa. Korzystała z pomocy lekarza psychiatry, pod opieką którego pozostawała jeszcze przed przedmiotowym wypadkiem. Nadal bardzo przeżywa jej stratę, na wspomnienie o matce reaguje płaczem. Do dnia dzisiejszego nie może pogodzić się z jej utratą. Kilkanaście razy w miesiącu jeździ na cmentarz, odwiedzić jej grób.

Nadal korzysta z pomocy psychiatry. Bierze leki przeciwdepresyjne. Jest na etapie zakładania własnej firmy, wystąpiła o dofinansowanie z urzędu pracy. Nie uzyskuje jeszcze dochodów. Utrzymuję się z oszczędności, które poczyniła w związku z planowanym zakupem samochodu oraz odprawy otrzymanej z pracy. Prowadzi skromny tryb życia. Z związku ze stanami depresyjnymi podjęła psychoterapie. Utrzymuje częsty kontakt z bratem, spędzają razem święta i imprezy rodzinne. Otrzymała także pomoc ze strony siostry matki. Wolny czas spędza z koleżankami.

(zeznania powódki G. K., protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 576-577, adnotacja 00:32:06-00:49:06, historia choroby, k. 433-442, zeznania świadka M. K., protokół rozprawy z dnia 15.02.2016r, k. 448-449, adnotacja 00:29:14-00:38:12)

W związku ze śmiercią K. K. u powódki rozwinęła się prawidłowa reakcja żałoby. Śmierć matki była dla niej trudnym wydarzeniem psychicznym, jednakże w całym procesie żałoby G. K. (1) uzyskała wsparcie i pomoc od najbliższych. Starła się wypełnić czas, pomimo, że nie pracuje. Zakres cierpienia psychicznego w pierwszych 2-3 miesiącach po wypadku był umiarkowany i stopniowo malał. Powódka pozostaje pod opieką poradni zdrowia psychicznego od czasu zwolnienia z pracy, przyczyną jest złe samopoczucie oraz trudna sytuacja życiowa, została poddana leczeniu farmakoterapeutycznemu. Obecne wizyty odbywają się co dwa miesiące.

Po stracie pracy otrzymywała wsparcie ze strony matki. Po jej śmierci sytuacja uległa pogorszeniu. Powódka pozostaje w bliskich relacjach rodzinnych, jednak nie przelewa swoich problemów na rodzinę brata.

W związku z następstwami śmierci matki na zdrowiu psychicznym powódki nie zachodzi konieczność opieki psychiatrycznej, ani leczenia w tym kierunku. Jednakże do złagodzenia przebiegu procesu żałoby u powódki przyczynił się fakt, iż dacie śmierci matki przebywała pod opieką psychiatryczną.

(opinia biegłego psychiatry A. R., k. 458, ustna opinia uzupełniająca, protokół rozprawy z dnia 06.07.2016r., k. 502, adnotacja – 00:03:34)

Powód D. K. (1) w chwili śmierci matki miał 52 lata.

Był z nią uczuciowo bardzo związany, pozostawali w bliskich relacjach. Często ją odwiedzał, prawie codziennie robił zakupy. Liczył się z jej zdaniem, prosił o radę. Po śmierci matki nie mógł dojść do siebie. Był załamany, miał problemy ze snem. Bardzo często wspomina matkę. Boleśnie odczuwa jej brak. Prawie codziennie przejeżdża obok miejsca, gdzie zginęła. Widział matkę bezpośrednio po wypadku, była reanimowana w karetce, miała ranę na głowie i pokaleczone ręce. Powód doznał szoku, był bardzo zdenerwowany, początkowo nie dopuszczał do siebie myśli, że jego matka zmarła. W domu nadal trzyma fotel, na którym siadała. W tym samym roku zginął także szwagier powoda, w takich samych okolicznościach.

W chwili śmierci K. K. powód pracował przy obsłudze rolniczego oczyszczania ścieków, w odległości około 4 km od G.. Nadal tam pracuje. Po śmierci matki nie korzystał ze zwolnienia lekarskiego, nie korzystał także z pomocy lekarskiej. Otrzymał wsparcie ze strony rodziny. Stał się bardziej nerwowy, nie pokazuje emocji, skrywa je w sobie. Jego stan wraz z upływem czasu uległ poprawie.

Jest żonaty, ma dwoje dzieci - syna i córkę. Mieszka wraz z teściami i synem.

(zeznania powoda D. K., protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 577, adnotacja 00:53:38 - 01:02:39, zeznania świadka M. K., protokół rozprawy z dnia 15.02.2016r, k. 448-449, adnotacja 00:20:39-00:38:12)

D. K. (1) zajmował się organizacją pogrzebu zmarłej matki. Otrzymał zasiłek pogrzebowy. K. K. została pochowana na cmentarzu w G.. Powód często odwiedza grób matki.

Powód pokrył wszystkie związane z tym koszty, w tym 3.000 zł z tytułu zakupu ubrań żałobnych dla siebie (garnitur, koszula, buty), żony (ubranie, buty) oraz syna (buty).

(zeznania powoda D. K., protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 577, adnotacja 00:55:37, zeznania świadka M. K., protokół rozprawy z dnia 15.02.2016r, k. 448v., adnotacja 00:29:14-0)

Nadto na poniesione przez powoda koszty pogrzebu złożyły się: opłaty u księdza (800 zł), koszt usługi pogrzebowej (1.200 zł), opłata dla niosących krzyż na czele pogrzebu (200 zł), wynagrodzenie organisty (200 zł), koszt zakupu wieńca (200 zł), konsolacji (1.200 zł), opłata za plac na cmentarzu (900 zł), opłata za ubranie matki w Zakładzie Medycyny Sądowej (270 zł), opłata dla zakładu pogrzebowego (2.000 zł).

(okoliczności bezsporne, nadto zeznania powoda D. K., protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 577, adnotacja 00:55:37, rachunki, k. 21-26, k. 304)

Powodowie w drodze dziedziczenia otrzymali po zmarłej mieszkanie. Powód zajął się jego remontem.

(zeznania powoda D. K., protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 577, adnotacja 01:02:39, zeznania powódki G. K., protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 576-577, adnotacja 00:40:32)

Powodowie często się widują i stanowią dla siebie nawzajem wsparcie.

(zeznania powoda D. K., protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r., k. 577, adnotacja 01:00:08)

Pismem z dnia 29 grudnia 2014r., otrzymanym przez pozwanego w dniu 2 stycznia 2015r., powodowie G. K. (1) oraz D. K. (1) wezwali go do zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną przez nich w związku ze śmiercią matki krzywdę kwoty po 200.000 zł na rzecz każdego z nich, nadto na rzecz D. K. (1) kwoty 9.970 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu, zakreślając 30 dniowy termin zapłaty.

Strona powodowa zakreśliła 30-dniowy termin likwidacji szkody.

(zgłoszenie szkody, k. 27-28, potwierdzenie odbioru, k. 29)

Pismem z dnia 28 maja 2015r. pozwany przyznał powódce G. K. (1) tytułem zadośćuczynienia kwotę 15.000 zł, przy czym po uwzględnieniu 50 % przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody, wypłacie podlegała kwota 7.500 zł. Natomiast powodowi D. K. (1) przyznał tytułem zadośćuczynienia kwotę 15.000 zł oraz tytułem zwrotu kosztów pogrzebu kwotę 3.170 zł, przy czym po uwzględnieniu 50 % przyczynienia, wypłacie podlegała kwota 9.085 zł.

(pisma z dnia 28.05.2015r., k. 30-31)

Pismem z dnia 13 września 2014r. strona pozwana uznając za zasadny zwrot kosztów pogrzebu udokumentowanych rachunkiem nr (...) (1.200 zł – usługa pogrzebowa) oraz kosztów opłacenia księdza i organisty, poniesionych przez powoda w łącznej kwocie 2.200 zł, uwzględnivszy 50 % przyczynienia się poszkodowanej, wypłaciła powodowi kwotę 1.100 zł.

(pismo, k. 70)

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie powołanych dowodów, w szczególności zeznań powodów, świadków, opinii biegłych sądowych oraz załączonych do akt sprawy dokumentów, a także mając na względzie szczególną moc dowodową z jakiej korzysta w postępowaniu cywilnym prawomocny skazujący wyrok sądu karnego. Stosownie bowiem do treści zdania pierwszego przepisu art. 11 k.p.c., ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym.

Odnośnie ustalenia związku przyczynowego między śmiercią K. K. a stanem emocjonalnym i psychicznym powódki, odniesionych przez nią krzywd i zakresu cierpień, konieczności korzystania z opieki psychiatrycznej, zasadności leczenia w tym kierunku oraz rokowań, Sąd oparł się w pełni na opinii biegłego psychiatry A. R. (2), uznając przedmiotową opinię za pełną, rzetelną i jako taką w pełni przydatną dla celów dowodowych. Sporządzona została zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą specjalną. Charakteryzowała się wewnętrzną spójnością, przejrzystością oraz logiką wyводу, w sposób wyczerpujący, stanowczy i zrozumiały odpowiadała na postawione pytania, zaś wszelkie wątpliwości zostały wyjaśnione w opinii uzupełniającej.

Na rozprawie w dniu 15 lutego 2016r. Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychologa na okoliczność związku przyczynowego między śmiercią matki powodów a ich stanem emocjonalnym i psychicznym oraz doznanej przez powodów krzywdy oraz cierpień w związku ze śmiercią najbliższego członka rodziny.

Wskazać tutaj trzeba, iż przedmiotem dowodu są fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, zaś w myśl przepisu art. 217 § 3 k.p.c. Sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione.

Powyższy wniosek prowadziłyby jedynie do przedłużenia i zwiększenia kosztów postępowania. Zauważyć należy, iż dowód z opinii biegłego jest dopuszczalny jedynie w razie konieczności posiadania wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.), zaś w niniejszej sprawie taka potrzeba nie zachodziła. Sąd w całości dał wiarę powodom w zakresie ustalenia

doznanych przez nich cierpień. Ich ogrom w związku ze śmiercią matki, z którą byli bardzo emocjonalnie związani, w ocenie Sądu nie budzi wątpliwości.

Ustaleń odnośnie przebiegu wypadku Sąd dokonał w oparciu o opinię biegłego sądowego w zakresie ekspertyzy wypadków drogowych W. W. (2) oraz zeznania świadka S. A. (1), oceniając ich wiarygodność przez pryzmat treści wskazanej opinii biegłego sądowego.

Jednakże Sąd nie oparł się na opinii biegłego w zakresie poczynionych przez niego wniosków odnośnie przyczynienia się poszkodowanej K. K. do powstania szkody. Zauważyć należy, że biegły błędnie przyjął, iż nie ma przepisów nakładających na kierowcę obowiązku zatrzymania się w celu umożliwienia przejścia osobie z widoczną niepełnosprawnością.

Podkreślić przy tym trzeba, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego ocena przyczynienia się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody należy do kwestii prawnych (wyrok SN z dnia 16 września 2003 r., IV CKN 481/01, Legalis nr 65149, wyrok SN z dnia 6 czerwca 1997 r., II CKN 213/97, OSNC 1998/1/5, Legalis nr 31312), zaś zadaniem biegłego jest wypowiedzieć się jedynie co do faktów.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W niniejszej sprawie powodowie G. K. (1) oraz D. K. (1) domagali się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. tytułem zadośćuczynienia kwoty po 100.000 zł na rzecz każdego z nich – w związku ze śmiercią matki K. K., a nadto na rzecz powoda D. K. (1) zwrotu kosztów pogrzebu ostatecznie w kwocie 5.700 zł.

Bezspornym jest, że w wyniku wypadku drogowego z dnia 13 września 2014r. śmierć na miejscu zdarzenia poniosła matka powodów K. K..

Ubezpieczyciel nie kwestionował samej zasady swojej odpowiedzialności, podniósł jednak zarzut przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody.

W stosunku do sprawy zdarzenia S. A. (1) zapadł wyrok karny skazujący. W myśl z art. 11 k.p.c., sąd cywilny związany jest ustaleniami dotyczącymi popełnienia przestępstwa - a więc okolicznościami składającymi się na jego stan faktyczny, czyli osobą sprawcy, przedmiotem przestępstwa oraz czynem przypisanym oskarżonemu - które znajdują się w sentencji wyroku. Oznacza to, że sąd - rozpoznając sprawę cywilną - musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym (wyrok SN z dnia 14 kwietnia 1977 r., IV PR 63/77, LEX nr 7928). Związanie dotyczy ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia, dotyczących czasu, miejsca, poczytalności sprawcy (J. Bodio w Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, pod red. A. Jakubeckiego, WKP, 2012).

W chwili zdarzenia pojazd sprawcy objęty był ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdu (art. 822 k.c.).

Podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego jest przepis art. 805 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pozwany ubezpieczyciel przejął na siebie odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim przez kierującego pojazdem zobowiązując się, w zamian za zapłatę przez ubezpieczonego umówionej składki, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku (art. 822 § 1 k.c.).

Stwierdzenie w wyroku przez sąd karny popełnienia przestępstwa, nie stoi na przeszkodzie ustaleniu, że poszkodowany przyczynił się do powstania szkody spowodowanej przez skazanego.

O przyczynieniu się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody mówimy wówczas, gdy szkoda jest skutkiem nie tylko zdarzenia, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy innego podmiotu, ale także zachowania się samego poszkodowanego. Zachowanie się poszkodowanego jest więc w konstrukcji przyczynienia traktowane jako adekwatna współprzyczyna powstania lub zwiększenia szkody (wyrok SN z dnia 20 czerwca 1972 r., II PR 164/72, LEX nr 7098). Zgodnie z brzmieniem art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności.

Jednakże interpretacji art. 362 k.c. nie można dokonywać w oderwaniu od podstawy prawnej, z jakiej wywodzi się roszczenie odszkodowawcze. Przy odpowiedzialności na zasadzie ryzyka do zastosowania art. 362 k.c. wystarczy obiektywna nieprawidłowość zachowania poszkodowanego (wyrok SA w Łodzi z dnia 30 lipca 2014 r., I ACa 164/14, LEX nr 1506236).

W ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych wskazuje się jednocześnie, że ustalenie przyczynienia się poszkodowanego nie nakłada na sąd obowiązku zmniejszenia odszkodowania, ani nie przesądza o stopniu tego zmniejszenia. Przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody jest warunkiem zastosowania art. 362 k.c., ale nie przesądza automatycznie ani o obniżeniu odszkodowania w ogóle, ani o stopniu jego obniżenia. Zmniejszenie odszkodowania następuje stosownie do okoliczności. (wyrok SN z dnia 19 listopada 2009 roku, sygn. IV CSK 241/09, Legalis nr 304048, wyrok SA w Lublinie z dnia 9 kwietnia 2013 roku, sygn. I ACa 18/13, Legalis nr 1025071).

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, wbrew twierdzeniom pozwanego, nie pozwalał na ustalenie, że K. K. przechodząc przez jezdnię poza wyznaczonym przejściem dla pieszych przyczyniła się do powstania szkody.

W rozpoznawanej sprawie w ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie ulega wątpliwości, że przyczyną zdarzenia z dnia 13 września 2014r. było zachowanie się kierującego samochodem marki V. (...) S. A. (1), poruszającego się z prędkością prawie dwukrotnie przekraczającą administracyjnie dozwoloną na danym odcinku oraz nieuważne obserwowanie drogi przed swoim pojazdem.

Swoim zachowaniem naruszył on przepisy art. 3 ust. 1 i art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. Kierujący pojazdem jest obowiązany jechać z prędkością zapewniającą panowanie nad pojazdem, z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności: rzeźby terenu, stanu i widoczności drogi, stanu i ładunku pojazdu, warunków atmosferycznych i natężenia ruchu (art. 19 ust. 1), z prędkością nieprzekraczającą dopuszczalnej na danym obszarze wynoszącej 40 km/h (art. 21 cytowanej ustawy).

Zgodnie z poczynionymi przez Sąd ustaleniami, przed rozpoczęciem przez kierującego samochodem marki V. (...) hamowania, pojazd poruszał się z prędkością zawierającą się w granicach od 68,5 do 70 km/h, a zatem znacznie przekraczającą dopuszczalną w tym miejscu prędkość. Jak wynika z opinii biegłego sądowego w zakresie ekspertyz wypadków drogowych W. W., kierujący mógł uniknąć zderzenia z pieszą, gdyby jechał z prędkością dopuszczalną w miejscu zdarzenia lub nawet przekraczając tę prędkość o 10 km/h (czyli o 25%). Miejsce, w którym doszło do przedmiotowego wypadku wymaga zachowania szczególnej ostrożności (z uwagi na zaparkowane pojazdy po obu stronach jezdni, jadące dwa sznury samochodów, duże natężenie ruchu).

Kierowca V. (...) miał możliwość dostrzeżenia pieszej (oraz dostrzeżenia poruszania się przez nią przy pomocy kul) z odległości nie mniejszej niż 70 m. W zaistniałej sytuacji zaś była to odległość wystarczająca, by podjąć manewr skutecznego hamowania. Kierujący samochodem V. (...) potrzebował 30 m, by zatrzymać pojazd. Kierujący pojazdem mógł uniknąć wypadku, gdyby zachował należyłą uwagę i dopuszczalną prędkość w miejscu zdarzenia. K. K. przechodziła poza przejściem dla pieszych, w odległości mniejszej niż 100 m od przejścia, jednak niewątpliwie była osobą o widocznej ograniczonej sprawności ruchowej, poruszała się bowiem przy pomocy kul. Obowiązkiem kierującego samochodem marki V. (...) S. A. (1) w zaistniałej sytuacji było zatrzymanie pojazdu, by piesza mogła pokonać jezdnię. Zgodnie bowiem z art. 26 ust. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym, w

razie przechodzenia przez jezdnię osoby niepełnosprawnej, używającej specjalnego znaku, lub osoby o widocznej ograniczonej sprawności ruchowej, kierujący jest obowiązany zatrzymać pojazd w celu umożliwienia jej przejścia.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie możemy mówić o przyczynieniu się poszkodowanej do powstania spowodowanej przez kierującego pojazdem marki V. (...) szkody.

Zgodnie z art. 446 § 4 k.c. Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Regulacja zawarta w art. 446 § 4 k.c. służy kompensacie krzywdy po stracie osoby najbliższej, a zatem uszczerbku dotyczącego subiektywnej sfery osobowości człowieka. Określając wysokość zadośćuczynienia, należy wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej przez poszkodowanego krzywdy. W razie śmierci osoby bliskiej na rozmiar krzywdy mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (wyroku SA w Lublinie z dnia 18 października 2012 r., I ACa 458/12, LEX nr 1237237).

Powódka G. K. (1) w toku postępowania sądowego domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanego kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną w związku ze śmiercią matki K. K. krzywdę.

Bezsprzecznie trudno jest ocenić i wyrazić w formie pieniężnej cierpienia doznane w wyniku śmierci osoby bliskiej. Jednakże zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż rozmiar doznanych przez powódkę w związku ze stratą matki cierpienia był bardzo duży. Miała w niej największe oparcie, mogła na nią liczyć w trudnych sytuacjach. Pozostawały w bardzo bliskich, serdecznych relacjach. Wprawdzie mieszkaly osobno, jednak widywały się prawie codziennie, utrzymywały kontakt telefoniczny kilka razy dziennie, wspólnie spędzały czas w soboty i niedziele. Ta potrzeba codziennego kontaktu, okazywana wzajemna pomoc i wsparcie świadczą o tym, iż łącząca ją z matką więź była bardzo silna, zwłaszcza, że powódka nie założyła własnej rodziny. G. K. (1) troszczyła się o matkę, która z uwagi na wiek oraz problemy z poruszaniem się, potrzebowała jej pomocy. Była z nią bardzo emocjonalnie związana. Śmierć matki stanowiła dla powódki trudne wydarzenie psychiczne. Rozwinęła się u niej reakcja żałoby. Niewątpliwie brak matki powódka będzie odczuwała do końca życia. Nadal bardzo przeżywa jej stratę, na wspomnienie o niej reaguje płaczem. Nie jest w stanie wejść do jej mieszkania. Do dnia dzisiejszego nie może pogodzić się z jej utratą. Nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, że powódka widziała matkę na miejscu wypadku, co musiało stanowić dla niej źródło ogromnego stresu. Przeżyła szok, nie mogła opanować emocji, ani płaczu.

Nadto nie można tracić z pola widzenia faktu, iż w chwili śmierci matki, powódka znajdowała się w trudnym momencie życia, właśnie straciła pracę. Otrzymywała wsparcie od matki, którą ją pocieszała, przekonując, że razem dadzą sobie radę. Niewątpliwie po śmierci matki sytuacja uległa pogorszeniu.

Powódka kilkanaście razy w miesiącu odwiedza jej grób. Korzysta z pomocy psychiatrycznej, także w chwili śmierci matki przebywała pod opieką psychiatryczną, co przyczyniło się złagodzenia przebiegu procesu żałoby. Przy czym w związku z następstwami śmierci matki i ich wpływem na stan powódki, nie zachodzi konieczność korzystania przez nią z opieki psychiatrycznej, ani leczenia w tym kierunku.

Nie można jednak tracić z pola widzenia faktu, iż powódka w chwili śmierci matki była osobą dorosłą i samodzielną. Zmarła, z uwagi na łączące je silne relacje oraz okoliczność, że powódka nie założyła własnej rodziny, stanowiła dla niej szczególnie bliską osobę, jednakże G. K. (1) w tych trudnych chwilach mogła i nadal może liczyć na wsparcie brata, jego rodziny oraz siostry matki, osoby te stanowiły dla G. K. (1) niewątpliwie emocjonalną podporę.

Kierując się przedstawionymi wyżej względami, Sąd uznał, że doznaną przez powódkę krzywdę rekompensuje kwota w wysokości 60.000 zł. Mając jednak na uwadze, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił już z

tego tytułu kwotę 7.500 zł, Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 52.500 zł. W pozostałym zakresie powództwo jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

Powód D. K. (1) domagał się zasądzenia od pozwanego tytułem zadośćuczynienia za śmierć matki kwoty 100.000 zł.

Powód był uczuciowo bardzo związany z matką, pozostawali w bliskich relacjach, często się widywali, nawet codziennie. Stanowili dla siebie nawzajem wsparcie. Niewątpliwie strata matki, z którą był bardzo emocjonalnie związany, musiała wywrzeć negatywny wpływ na jego życie. Nadal nie może pogodzić się z jej utratą. Początkowo nie dopuszczał do siebie myśli, że jego matka zmarła. Zatrzymał fotel, w którym zmarła miała w zwyczaju siadać. Utrata tak bliskiej osoby musiała wywołać u powoda silną reakcję emocjonalną, zwłaszcza, że widział matkę pokaleczoną i zakrwawioną na miejscu zdarzenia. D. K. (1) po tym zdarzeniu nie mógł dojść do siebie, był załamany, miał problemy ze snem. Prześladowały go wspomnienia tamtego wieczoru. Łączyła go z matką silna więź emocjonalna, której przerwanie skutkowało poczuciem ogromnego bólu i straty.

Nie ulega wątpliwości, że stratę matki D. K. (1) będzie odczuwać do końca życia. Jednak należy mieć na uwadze, że w chwili śmierci miał 52 lata, własną rodzinę - dwójkę dzieci oraz żonę, na których wsparcie mógł liczyć. Po stracie matki jego relacje z siostrą stały się jeszcze bliższe. Nie musiał korzystać z pomocy psychologicznej. Z upływem czasu jego stan psychiczny uległ poprawie. Śmierć matki nie spowodowała u niego rezygnacji z aktywności życiowej, nie musiał korzystać ze zwolnienia lekarskiego w pracy.

Z powołanych wyżej względów w ocenie Sądu za odpowiednią kwotą zadośćuczynienia na rzecz powoda D. K. (1) należało uznać kwotę 50.000 zł. Uwzględnwszy wyplaconą przez pozwanego z tego tytułu kwotę 7.500 zł, zasądzeniu podlegała kwota 42.500 zł. W pozostałym zakresie żądanie, jako nieuzasadnione, podlegało oddaleniu.

Sąd stanął na stanowisku, iż żądane kwoty zadośćuczynień po 100.000 zł są znaczenie wygórowane. Należy bowiem mieć na względzie, iż zmarła była osobą w zaawansowanym wieku i schorowaną.

Nadto powód D. K. (1) żądał zwrotu poniesionych przez niego kosztów pogrzebu, początkowo w kwocie 6.800 zł, jednak ostatecznie w kwocie 5.700 zł - z uwagi na dokonanie przez pozwanego w trakcie trwania niniejszego postępowania z tego tytułu zapłaty kwoty 1.100 zł.

Na podstawie art. 446 § 1 k.c., jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, zobowiązany do naprawienia szkody powinien zwrócić koszty leczenia i pogrzebu temu, kto je poniósł.

W orzecznictwie wskazuje się, że chociaż z treści art. 446 § 1 k.c. nie wynika w sposób jednoznaczny ograniczenie zakresu zwrotu kosztów pogrzebu, to jednak powszechnie przyjmuje się, że koszty te podlegają zwrotowi w ograniczonym zakresie. Granice obowiązku wyznaczają zwyczaje przyjęte w danym środowisku. Pojęcie "zwyczaje przyjęte w danym środowisku" należy rozumieć jako zwykle ponoszone wśród określonego kręgu podmiotów koszty związane z pochowaniem zmarłego. Ustalając zwyczaje panujące w danym środowisku należy kierować się kryteriami obiektywnymi, oczywiście odniesionymi do pewnego kręgu podmiotów. Nie można utożsamiać określenia "zwyczaje przyjęte w danym środowisku" z kosztami poniesionymi przez konkretną osobę w konkretnym przypadku. Obowiązek zwrotu kosztów pogrzebu obejmuje swym zakresem wydatki poniesione zgodnie z lokalnymi i środowiskowymi zwyczajami, a które obejmują przygotowanie pogrzebu, samą ceremonię oraz postawienie nagrobku. W szczególności za uzasadnione tradycjami uważa się poniesienie kosztów: przygotowania zwłok do pogrzebu i ich dostarczenia na cmentarz, nabycia trumny, kremacji zwłok, zakupu miejsca na cmentarzu, postawienia nagrobku, zakupu kwiatów i odzieży żałobnej, koszty ceremonii pogrzebowej, poczęstunku po pogrzebie dla osób bliskich (wyrok SN z dnia 9 marca 2007 r., V CSK 459/06, Lex nr 277273, wyrok SN z dnia 6 stycznia 1982 r., II CR 556/81, LEX nr 8388; wyrok SN z dnia 22 stycznia 1981 r., II CR 600/80, LEX nr 8301; wyrok SN z dnia 7 marca 1969 r., II PR 641/68, OSN 1970, nr 2, poz. 33, LEX nr 966).

W niniejszej sprawie strona pozwana uznała poniesione przez powoda wydatki z tytułu kosztów pogrzebu, tj. poczynione opłaty u księdza (800 zł), koszt usługi pogrzebowej (1.200 zł), opłatę dla niosących krzyż na czele pogrzebu (200 zł), wynagrodzenie organisty (200 zł), koszt zakupu wieńca (200 zł), koszt konsolacji (1.200 zł), opłatę za plac na cmentarzu (900 zł), opłatę za ubranie matki w Zakładzie Medycyny Sądowej (270 zł) oraz opłatę dla zakładu pogrzebowego (2.000 zł).

Jednakże pozwany wypłacił powodowi powyższe kwoty pomniejszone o przyjęty 50% stopień przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody.

Sporny między stronami był wskazywany przez powoda D. K. (1) wydatek w kwocie 3.000 zł na zakup odzieży żałobnej. Jak wynika z materiału gromadzonego w niniejszej sprawie, wskazana kwota została wydatkowana przez powoda na zakup ubrań żałobnych dla siebie (garnitur, buty, koszula), żony (ubranie, buty) oraz syna (buty).

Kierując się wskazanymi powyżej kryteriami, wydatek z tego tytułu należało uznać za uzasadniony, a zważywszy, iż został on przeznaczony na zakup ubrań dla trzech członków rodziny, w świetle zasad doświadczenia życiowego, nie można wskazanej kwoty uznać za wygórowaną.

Mając na uwadze powyższe niekwestionowane co do zasady przez stronę pozwaną, poniesione przez powoda koszty pogrzebu, a nadto poczynione przez powoda, uzasadnione wydatki na zakup odzieży żałobnej w kwocie 3.000 zł, uwzględnivszy wypłacone z tego tytułu przez pozwanego kwoty (w trakcie postępowania likwidacyjnego – 1.585 zł oraz toczącego się postępowania sądowego – 1.100 zł), kierując się art. 321 § 1 k.p.c., zasądzeniu podlegała kwota 5.700 zł.

W zakresie żądania zasądzenia odsetek sąd zważył, iż w myśl art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu. W niniejszej sprawie źródłem roszczenia o odsetki jest przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Stosownie do treści art. 455 k.c. roszczenie wierzyciela wobec dłużnika staje się wymagalne wraz z nadejściem terminu do spełnienia świadczenia. Jeżeli termin ten nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Należy w tym miejscu wskazać, że ubezpieczyciel winien zlikwidować szkodę w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia szkody. Jednak w przypadku, gdyby wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości świadczenia w tym terminie było niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w terminie 14 dni od dnia wyjaśnienia tych okoliczności (art. 14 ust.1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r., o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych).

Pismem z dnia 29 grudnia 2014r., otrzymanym przez pozwanego w dniu 2 stycznia 2015r., powodowie G. K. (1) oraz D. K. (1) wezwali go do zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną przez nich w związku ze śmiercią matki krzywdę kwoty po 200.000 zł na rzecz każdego z nich, nadto na rzecz D. K. (1) kwoty 9.970 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu, zakreślając 30 dniowy termin zapłaty.

W niniejszej sprawie powodowie dochodzili odsetek od przyznanych im tytułem zadośćuczynienia kwot od dnia doręczenia stronie pozwanej odpisu pozwu, co nastąpiło w dniu 4 grudnia 2015r., zaś odnośnie zwrotu kosztów pogrzebu od dnia 28 maja 2015r. Mając na uwadze, iż zgłoszenie szkody pozwanemu ubezpieczycielowi nastąpiło wskazanym powyżej pismem przedsądowym, Sąd orzekł o odsetkach zgodnie z żądaniem pozwu, mianowicie odsetki ustawowe od przyznanej tytułem zadośćuczynienia na rzecz powoda kwoty 42.500 zł oraz na rzecz powódki kwoty 52.500 zł podlegały zasądzeniu od dnia 4 grudnia 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r., zaś od dnia 1 stycznia 2016r. (wobec zmiany brzmienia art. 481 k.p.c.) do dnia zapłaty odsetki ustawowe za opóźnienie, a od przyznanej tytułem zwrotu kosztów pogrzebu kwoty 5.700 zł od dnia 28 maja 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r., zaś od dnia 1 stycznia 2016r. (wobec zmiany brzmienia art. 359 k.c.) do dnia zapłaty, odsetki ustawowe za opóźnienie.

Pismem procesowym z dnia 24 lutego 2016r., strona powodowa wobec dokonania przez pozwanego na rzecz powoda D. K. (1) wypłaty kwoty 1.100 zł tytułem zwrotu kosztów związanych z pogrzebem, w tym zakresie – z uwagi na zaspokojenie roszczenia – cofnęła powództwo. Zatem orzekanie w tym przedmiocie stało się zbędne.

Wobec skutecznego cofnięcia przez stronę powodową pozwu, Sąd – na podstawie przepisu art. 355 § 1 k.p.c. – orzekł o umorzeniu postępowania w tym zakresie, tj. co do kwoty 1.100 zł.

Postanowieniem z dnia 19 października 2015 roku powodowie zostali zwolnieni od częściowo od kosztów sądowych, tj. powódka G. K. (1) ponad 200 zł każdorazowej należności, zaś D. K. (1) ponad 500 zł każdorazowej należności (k. 32).

O kosztach procesu pomiędzy powódką a pozwanym Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozliczenia.

Powódka poniosła koszty procesu w łącznej kwocie 4.017 zł (200 zł tytułem części opłaty od pozwu, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł + 17 zł, zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłych w kwocie 200 zł), natomiast koszty procesu wyłożone przez pozwanego wyniosły łącznie 4.132,23 zł (3.600zł + 17 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz ½ wynagrodzenia biegłego, tj. 515,23 zł). Zatem łącznie poniesione przez strony koszty procesu wyniosły 8.149,23 zł

Powódka wygrała proces w 52,5 % (przyznane świadczenie wyniosło 52.500 zł, zaś roszczenie wynosiło 100.000 zł). W stosunku, w jakim przegrała obciąża ją obowiązek ($8.149,23 \text{ zł} \times 47,5 \% = 3.870,90 \text{ zł}$) poniesienia kosztów procesu. Poniosła koszty w kwocie 4.017 zł, zatem należy jej się od pozwanego zwrot różnicy w wysokości 146,10 zł.

O kosztach procesu pomiędzy powodem a pozwanym Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., nie obciążając D. K. (1) kosztami procesu. Sąd miał przede wszystkim na uwadze trudną sytuację życiową i majątkową powoda, a także charakter sprawy. Powód był wewnętrznie przekonany o słuszności swoich żądań w związku z odczuwaną krzywdą. Kwota zaś zadośćuczynienia podlegała ocenie Sądu. W związku z czym doszedł do przekonania, że w okolicznościach niniejszej sprawy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek pozwalający na nieobciążanie go kosztami procesu.

Powód poniósł koszty procesu w łącznej kwocie 4.117 zł (500 zł tytułem części opłaty od pozwu, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł + 17 zł), natomiast koszty procesu wyłożone przez pozwanego wyniosły łącznie 4.115,23 zł (3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz ½ wynagrodzenia biegłego, tj. 515,23 zł).

Powód wygrał proces w 46,2 % (przyznane świadczenie wyniosło 48.200 zł /przy czym w zakresie w jakim cofnął powództwo z uwagi na zaspokojenie roszczenia przez pozwanego, nie jest traktowany jako przegrywający, tj. 1.100 zł/, zaś suma roszczeń wynosiła 106.800 zł).

W toku procesu, w związku ze zwolnieniem powodów od kosztów sądowych w części, powstały nieuiszczone koszty sądowe, w postaci pozostałej opłaty od pozwu oraz wynagrodzenia biegłych sądowych. Stosownie do dyspozycji art. 113 ust. 1 u.k.s.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych kwotę 4.734 zł. Na wskazaną kwotę złożyła się częściowa opłata od pozwu – od zasądzonej na rzecz powódki G. K. (1) części powództwa - 2.425 zł i od zasądzonej na rzecz powoda części powództwa - 1.910 zł oraz wynagrodzenie biegłych sądowych w łącznej wysokości 399 zł (nieuiszczone koszty sądowe z tytułu wynagrodzenia biegłych wyniosły łącznie 809,15 zł, zaś strona pozwana średnio przegrała proces w 49,3 %).

Natomiast w oparciu art. 113 ust. 4 u.k.s.c. uznając, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, Sąd odstąpił od obciążenia powoda D. K. (1) oraz powódki G. K. (1) kosztami sądowymi od oddalonej części powództw.

Na podstawie art. 80 w zw. z art. 84 ust. 2 u.k.s.c. należało orzec o zwrocie na rzecz strony pozwanej kwoty 469,53 zł z tytułu nie wykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

z/ odpisy wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć peł. stron.